

ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

**Σχέδιο Χορηγιών για την Αναβίωση περιοχών της υπαίθρου,
ορεινών, ακριτικών και απομακρυσμένων περιοχών μέσω της
Δημιουργίας Αυθεντικών Εμπειριών**

2^η Πρόσκληση

**Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
Κυπριακής Δημοκρατίας**

Περιεχόμενα

1. Στόχος Σχεδίου	4
2. Νομοθετικό και Θεσμικό Πλαίσιο.....	4
3. Χρηματοδότηση, Προϋπολογισμός και Χρονικός Προγραμματισμός	5
3.1 Άξονας / Ενότητα / Μέτρο ΣΑΑ.....	5
3.2 Προϋπολογισμός Προκήρυξης και Προθεσμία.....	6
4. Περιοχές Εφαρμογής	6
5. Ύψος Επιχορήγησης	6
5.1 Άξονας Α: Ένταση και Μέγιστα Ποσά.....	6
5.2 Άξονας Β: Ένταση και Μέγιστα Ποσά.....	7
6. Γενικό Πλαίσιο Υλοποίησης Σχεδίου	7
6.1 Συντονιστική Αρχή.....	7
6.2 Φορέας Υλοποίησης	7
7. Δυνητικοί Δικαιούχοι – Προϋποθέσεις Συμμετοχής	8
7.1 Άξονας Α – Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα	8
7.2 Άξονας Β – Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	8
7.3 Αποκλεισμοί Συμμετοχής	8
8. Επιλέξιμες Επενδύσεις και Επιλέξιμες Δαπάνες	9
8.1 Άξονας Α: Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα	10
8.2 Άξονας Β: Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης	12
9. Προϋποθέσεις για επιλεξιμότητα της επένδυσης	15
10. Μη επιλέξιμες επενδύσεις και μη επιλέξιμες δαπάνες.....	16
11. Ίδια Συμμετοχή.....	16
12. Στάδια Υλοποίησης	17
12.1 Υποβολή Αιτήσεων.....	18
12.2 Διαδικασία Αξιολόγησης Αιτήσεων και Διευκρινίσεις	22
12.3 Ένστάσεις.....	23
12.4 Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης	24
13. Καταβολή Επιχορήγησης – Δικαιολογητικά.....	25
13.1 Διαδικασία Καταβολής της Επιχορήγησης	25
13.2 Όροι και Προϋποθέσεις για τα Δικαιολογητικά και την Καταβολή Χορηγίας	26
14. Υποχρεώσεις Δικαιούχων.....	28
14.1 Δημοσιότητα	28
14.2 Τήρηση Αρχείου και Αποδοχή Ελέγχων	30
14.3 Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων και Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης (ΠΣΠ)	31
14.4 Διατήρηση της Επένδυσης	32

14.5 Τήρηση των Χρονοδιαγραμμάτων	32
14.6 Τήρηση της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο περιβάλλον ..	32
15. Αποκλεισμοί και Κυρώσεις	33
16. Ερμηνεία και Τροποποιήσεις του Σχεδίου	33
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – Περιοχές Εφαρμογής.....	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – Έντυπο Αίτησης	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 – Ανάλυση Δαπάνης Έργου	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 – Βεβαίωση Παραχώρησης Χρήσης Ακινήτου	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5Α – Υπεύθυνη Δήλωση Ενιαίας Επιχείρησης	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5Β – Υπεύθυνη Δήλωση Μεγέθους Επιχείρησης.....	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6 – Εξουσιοδότηση για Πληρωμές από το FIMAS	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7 – Υπεύθυνη Δήλωση Δέσμευσης Διατήρησης της Επένδυσης	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8 – Τεκμηρίωση της δυνατότητας κάλυψης της Ίδιας Συμμετοχής ...	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9 – Υποχρεώσεις Αρχής «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης» στο Περιβάλλον	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9Α – Βεβαίωση Επαγγελματικού Εξοπλισμού	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9Β – Βεβαίωση Κλιματιστικού.....	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10 – Κριτήρια Ένταξης σε «Heartland of Legends» και «Colourful Villages».....	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11 – Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 12 – Καταβολή Χορηγίας σε Ειδικό Λογαριασμό Δικαιούχου.....	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 13 – Δήλωση Πραγματικών Δικαιούχων.....	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14Α – Αίτημα Προκαταβολής Χορηγίας	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14Β – Αίτημα Καταβολής Ενδιάμεσης Δόσης Χορηγίας	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14Γ – Αίτημα Καταβολής Τελικής Δόσης Χορηγίας	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 15 – Παραδείγματα Αποκλίσεων.....	34

1. Στόχος Σχεδίου

Στόχος του «**Σχεδίου Χορηγιών για την αναβίωση περιοχών της υπαίθρου, ορεινών, ακριτικών και απομακρυσμένων περιοχών μέσω της δημιουργίας αυθεντικών εμπειριών**», από τούδε και στο εξής «**το Σχέδιο**», είναι η παροχή στοχευμένης στήριξης για:

- α) Αποκατάσταση/ Αναβάθμιση δημόσιων και ιδιωτικών κτηρίων και ανοικτών χώρων για μεταξύ άλλων, την επαναχρησιμοποίηση τους, προκειμένου να καταστούν επισκέψιμα/κατάλληλα για βιωματικές τουριστικές δραστηριότητες στους τομείς της γαστρονομίας, χειροτεχνίας των παραδοσιακών τεχνών και προϊόντων κ.λ.π.,
- β) βελτίωση της αισθητικής και της προσβασιμότητας των ανοικτών χώρων, και
- γ) Ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού και δραστηριοτήτων υπαίθρου (όπως τουρισμός περιπέτειας, αναρρίχηση, ποδηλασία, δασική αναψυχή, πτηνοπαράτηρηση, πολιτιστικός τουρισμός, παρατήρηση χλωρίδας και πανίδας, κ.λ.π.)

Ευρύτερος σκοπός του Σχεδίου είναι η ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και η αναβάθμιση της εμπειρίας των επισκεπτών και κατ' επέκταση η αύξηση της επισκεψιμότητας στην ενδοχώρα. Το Σχέδιο αναμένεται να λειτουργήσει συμπληρωματικά με άλλες πρωτοβουλίες του Υφυπουργείου Τουρισμού, όπως το [Heartland of Legends¹](#), όπου προβάλλονται τόσο οι υπαίθριες δραστηριότητες, όπως αναρρίχηση, ορειβασία, ποδηλασία, όσο και οι αυθεντικές εμπειρίες που προσφέρονται μέσω της επίσκεψης και συμμετοχής σε εργαστήρια γαστρονομίας και χειροτεχνίας. Σε ότι αφορά την επιθυμητή καλαισθησία του δομημένου περιβάλλοντος, το Υφυπουργείο Τουρισμού προωθεί σχετικά σήματα ποιότητας όπως “Colourful Villages”².

2. Νομοθετικό και Θεσμικό Πλαίσιο

- α) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,
- β) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Φεβρουαρίου 2023 για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241,
- γ) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της συνθήκης για την λειτουργία της (ΕΕ) στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («De Minimis»),
- δ) Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της ΕΕ, της 28^{ης} Ιουλίου 2021, για έγκριση του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Κύπρου,
- ε) Ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμος του 2001 έως 2020,
- στ) Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος του 2018 (Ν. 127(I)/2018),

¹ Όσον αφορά τα κριτήρια ένταξης δείτε Παράρτημα 10

² Όσον αφορά τα κριτήρια ένταξης δείτε Παράρτημα 10

- ζ) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος 90/1972,
- η) Ο περί Διατηρητέων Οικοδομών Νόμος 240(I)/2002 και οι Τροποποιήσεις του,
- θ) Ο περί Αρχαιοτήτων Νόμος (Κεφ. 31),
- ι) Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμος (Κεφ. 96),
- ια) Κανονισμός 61 ΗΑ των Περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικών) Κανονισμών για χρήση οδών και οικοδομών από ΑμεΑ (άτομα με αναπηρία) και ΑμεΜΚ (άτομα με μειωμένη κινητικότητα),
- ιβ) Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 91.256, ημερ. 14/05/2021 για το Προσχέδιο Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και τον Κατάλογο προτεινόμενων μέτρων και διαδικασίες παρακολούθησης, ελέγχου και καθοδήγησης για την υλοποίηση του Σχεδίου, και
- ιγ) Εθνική Στρατηγική Τουρισμού 2030.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όλα τα μέτρα των Εθνικών Σχεδίων Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας πρέπει να συμμορφώνονται με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Η εν λόγω προϋπόθεση διασφαλίζει, ότι κανένα μέτρο δεν υποστηρίζει ή διεκπεραιώνει δραστηριότητες ή ενέργειες που προκαλούν σημαντική βλάβη σε κανέναν από τους έξι περιβαλλοντικούς στόχους, κατά την έννοια του Άρθρου 17, του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων (Κανονισμός για την Ταξινόμηση). Οι πρόνοιες του παρόντος Σχεδίου, όπως περιγράφονται στον Οδηγό Εφαρμογής του, με τις οποίες θα πρέπει να συμμορφώνονται οι δικαιούχοι του Σχεδίου, ικανοποιούν τις απαιτήσεις για τήρηση της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και είναι επίσης σύμφωνες με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και την εθνική νομοθεσία για το περιβάλλον.

3. Χρηματοδότηση, Προϋπολογισμός και Χρονικός Προγραμματισμός

3.1 Άξονας / Ενότητα / Μέτρο ΣΑΑ

Το Σχέδιο χρηματοδοτείται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Κύπρου (ΣΑΑ). Προκηρύσσεται στο πλαίσιο του Άξονα Πολιτικής 3 «*Ενίσχυση της Ανθεκτικότητας και της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας*», υπό την Ενότητα 3.1. «*Διαφοροποίηση της Οικονομίας*» και πιο συγκεκριμένα, την Υπό – Ενότητα 3.1.3. «*Αειφόρος, Υψηλής Πρόσθετης Αξίας Τουριστικός Τομέας*».

Το Σχέδιο περιλαμβάνεται στο Μέτρο C3.1110: «*Εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος σε αγροτικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές*».

3.2 Προϋπολογισμός Προκήρυξης και Προθεσμία

Ο συνολικός προϋπολογισμός που θα διατεθεί στο πλαίσιο εφαρμογής της παρούσας προκήρυξης του Σχεδίου, για τα έτη 2024 και 2025, ανέρχεται σε **€4.000.000**. Σημειώνεται, πως ο προϋπολογισμός του Σχεδίου κατανέμεται ισόποσα στους δυο Άξονες του Σχεδίου (Άξονας Α και Άξονας Β), όπως αυτοί ορίζονται στις πιο κάτω παραγράφους. Στην περίπτωση αδιάθετων ποσών, κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων, αυτά μεταφέρονται μεταξύ των Άξόνων.

Αιτήσεις θα γίνονται δεκτές μέχρι τις 28/06/2024 ή μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού, όποιο από τα δύο επισυμβεί πρώτο, και δεδομένου ότι λαμβάνονται υπόψη τα καθορισμένα χρονοδιαγράμματα για επίτευξη των στόχων / δεσμεύσεων στο ΣΑΑ.

4. Περιοχές Εφαρμογής

Οι περιοχές εφαρμογής επιμερίζονται σε τρεις κατηγορίες, σύμφωνα με το Συνημμένο Κατάλογο, στο Παράρτημα 1.:

- α) ορεινές, ακριτικές και απομακρυσμένες περιοχές,
- β) περιοχές υπαίθρου, και
- γ) λοιπές γεωγραφικές περιοχές, που αντιμετωπίζουν τουριστικά μειονεκτήματα³.

Σημειώνεται, πως όσες περιοχές δεν αναφέρονται στον εν λόγω Κατάλογο, βρίσκονται εκτός των περιοχών εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου. Διευκρινίζεται, ότι το συνολικό ποσό που θα διατεθεί μέσω της παρούσας πρόσκλησης στις «λοιπές γεωγραφικές περιοχές» (Παράρτημα 1), δεν δύναται να ξεπεράσει το **10%** του συνολικού προϋπολογισμού της πρόσκλησης.

5. Ύψος Επιχορήγησης

5.1 Άξονας Α: Ένταση και Μέγιστα Ποσά

Στον Άξονα Α, ο οποίος απευθύνεται σε Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα, το μέγιστο ποσό επιχορήγησης, ανεξαρτήτου μεγέθους επιχείρησης (Μικρή, Μεσαία, Μεγάλη), είναι **€300.000** ανά ενιαία επιχείρηση, ανά κυλιόμενη τριετία, τηρουμένων των προνοιών σώρευσης του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2023 για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της συνθήκης για την λειτουργία της (ΕΕ) στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («De Minimis»).

Η επιχορήγηση καλύπτει τις Κατηγορίες Δαπανών που περιγράφονται στην Παράγραφο 8, πιο κάτω και η ένταση της επιχορήγησης κυμαίνεται αναλόγως της γεωγραφικής περιοχής που δραστηριοποιείται ο Δικαιούχος:

³ Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης με βαθμό αστικοποίησης 2 ή 3 και χιλιομετρική απόσταση τουλάχιστον 20 χλμ από το πλησιέστερο αστικό κέντρο, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στις ορεινές, ακριτικές, απομακρυσμένες περιοχές, και περιοχές υπαίθρου.

- α) Στις ορεινές, ακριτικές και απομακρυσμένες περιοχές (Παράρτημα 1), το ύψος της επιχορήγησης ανέρχεται στο **75%** της συνολικής δαπάνης των επιλέξιμων παρεμβάσεων χωρίς το ΦΠΑ,
- β) στις περιοχές υπαίθρου (Παράρτημα 1), το ύψος της επιχορήγησης ανέρχεται στο **65%** της συνολικής δαπάνης των επιλέξιμων παρεμβάσεων χωρίς το ΦΠΑ, και
- γ) στις λοιπές περιοχές (Παράρτημα 1), το ύψος της επιχορήγησης ανέρχεται στο **50%** της συνολικής δαπάνης των επιλέξιμων παρεμβάσεων χωρίς το ΦΠΑ.

5.2 Άξονας Β: Ένταση και Μέγιστα Ποσά

Στον Άξονα Β, ο οποίος απευθύνεται σε Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το ύψος της επιχορήγησης ανέρχεται στο **100%**, με μέγιστο ποσό επιχορήγησης ανά Δικαιούχο τις **€65.000**.

Διευκρινίζεται, ότι στο πλαίσιο της εφαρμογής της μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενδέχεται αριθμός υφιστάμενων αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης (κοινότητες), που αποτελούν αιτητές στο παρόν Σχέδιο, να συνενωθούν σε νέους Δήμους, πριν την έγκριση της αίτησής τους και την υπογραφή Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το μέγιστο ποσό επιχορήγησης των €65.000 θα είναι ανά Δημοτικό Διαμέρισμα.

6. Γενικό Πλαίσιο Υλοποίησης Σχεδίου

6.1 Συντονιστική Αρχή

Ως Συντονιστική Αρχή (ΣΑ) για την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) έχει οριστεί η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομικών και ειδικότερα η Διεύθυνση Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η ΣΑ έχει την συνολική ευθύνη για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΣΑΑ και για τη διασφάλιση της τήρησης των διαδικασιών του Συστήματος Παρακολούθησης και Ελέγχου (ΣΠΕ) και της εθνικής νομοθεσίας από το σύνολο των εμπλεκόμενων, ενώ αποτελεί το σημείο επαφής και ανταλλαγής πληροφοριών με την ΕΕ στο πλαίσιο της εφαρμογής του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στην Κυπριακή Δημοκρατία.

6.2 Φορέας Υλοποίησης

Την ευθύνη διαχείρισης και εφαρμογής του Σχεδίου έχει το Υφυπουργείο Τουρισμού, το οποίο αναλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- α) Την ενημέρωση και πληροφόρηση των ενδιαφερομένων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το Σχέδιο,
- β) την πλήρη διοικητική υποστήριξη του Σχεδίου,
- γ) την υποστήριξη της διαδικασίας αξιολόγησης και ένταξης των αιτήσεων στο Σχέδιο αφού διαπιστώσει ότι πληρούν τις πρόνοιες του Σχεδίου,

- δ) τον έλεγχο και επαλήθευση των δαπανών,
- ε) την διεκπεραίωση των διαδικασιών πληρωμής των Δικαιούχων,
- στ) την διαδικασία βεβαίωσης επίτευξης των στόχων του Σχεδίου στη βάση των μηχανισμών επαλήθευσης που καθορίζει η ΣΑ,
- ζ) την τήρηση όλων των διαδικασιών που προβλέπονται στο Σχέδιο, και
- η) την τήρηση στοιχείων που απαιτούνται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

7. Δυνητικοί Δικαιούχοι – Προϋποθέσεις Συμμετοχής

7.1 Άξονας Α – Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα

Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, των οποίων η προτεινόμενη επένδυση βρίσκεται στην πιο πάνω γεωγραφική περιοχή εφαρμογής (Παράγραφος 4). Αποκλείονται Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου.

7.2 Άξονας Β – Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίες περιλαμβάνονται στην πιο πάνω γεωγραφική περιοχή εφαρμογής (Παράγραφος 4).

7.3 Αποκλεισμοί Συμμετοχής

Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει κριθεί με οριστική δικαστική απόφαση ότι έχει διαπράξει πράξεις απάτης, δωροδοκίας, νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και άλλες πράξεις, όπως αυτές ορίζονται στο Άρθρο 136 παράγραφος 1(δ) του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1046 (Δημοσιονομικός Κανονισμός ΕΕ)⁴, και δεν έχουν παρέλθει **πέντε** χρόνια από την ημερομηνία των ως άνω αποφάσεων ή διαφορετική χρονική διάρκεια αποκλεισμού που τυχόν καθορίζει η ίδια η οριστική δικαστική απόφαση.

Η ως άνω διάρκεια αποκλεισμού περιορίζεται στα **τρία** έτη, εάν αυτή δεν καθορίζεται διαφορετικά σε οριστική δικαστική ή, κατά περίπτωση, διοικητική απόφαση, στην περίπτωση που φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει διαπράξει πράξεις οι οποίες εμπίπτουν στο πλαίσιο των περιπτώσεων αποκλεισμού⁵, που ορίζουν οι παράγραφοι 1(γ), (ε) και (η) του Άρθρου 136 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=EN>

⁵ Αφορούν σε θέματα διάπραξης σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, σοβαρών παραλείψεων όσον αφορά στην συμμόρφωση προς βασικές υποχρεώσεις κατά την εκτέλεση χρηματοδοτούμενων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ νομικών δεσμεύσεων ή/και σε θέματα δημιουργίας οντότητας υπαγόμενης σε διαφορετική δικαιοδοσία για σκοπούς καταστράτηγησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από το φορολογικό ή κοινωνικό δίκαιο ή άλλες νομικές υποχρεώσεις.

8. Επιλέξιμες Επενδύσεις και Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι Επιλέξιμες Επενδύσεις και Δαπάνες επιμερίζονται στους **δύο** Άξονες πιο πάνω, αναλόγως της κατηγορίας των δυνητικών Δικαιούχων. Ο Άξονας Α βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2023/2831 της Επιτροπής της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2023 για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την λειτουργία της (ΕΕ) στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).

Αιτητές της παρούσας Πρόσκλησης, οι οποίοι έχουν λάβει χορηγία στο πλαίσιο της 1^{ης} Πρόσκλησης, δύναται να υποβάλουν ΜΙΑ μόνο Αίτηση στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης. Νοείται ότι, η πρόσθετη Αίτηση δεν δύναται να αφορά τις ίδιες επενδύσεις που χρηματοδοτήθηκαν κατά την 1^η Πρόσκληση, π.χ. Κοινοτικό Συμβούλιο το οποίο έλαβε χορηγία στο πλαίσιο της 1^{ης} Πρόσκλησης για τοπιοτέχνηση, πληροφοριακές πινακίδες και τραπεζοκαθίσματα, δεν δύναται να υποβάλει αίτηση για τις εν λόγω επενδύσεις και δαπάνες.

Σημειώνεται, ότι όλες οι προτεινόμενες επενδύσεις οφείλουν να συνάδουν με την κυπριακή ταυτότητα και τον περιβάλλοντα χώρο. Εάν οι επενδύσεις υλοποιούνται σε περιοχές παρέμβασης, οι οποίες περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ζ της «Δήλωσης Πολιτικής⁶», δηλαδή «Χωριά τα οποία παρουσιάζουν ειδικό κοινωνικό, αρχιτεκτονικό, ιστορικό ή άλλο ενδιαφέρον ή χαρακτήρα», τότε στις εν λόγω περιοχές επένδυσης, ισχύουν οι Αρχές και Κατευθυντήριες Γραμμές για την Αισθητική Βελτίωση και Αναβάθμιση της Ποιότητας του Δομημένου Περιβάλλοντος (Κεφ. 10 της προαναφερόμενης Δήλωσης Πολιτικής).

Οι προτεινόμενες επενδύσεις οφείλουν να είναι ολοκληρωμένες και όχι αποσπασματικές. Θα πρέπει το έργο που θα προταθεί για χορηγία να παρουσιάζει μια ολοκληρωμένη εικόνα με δράσεις οι οποίες να έχουν συνέργεια και να δρουν συμπληρωματικά μεταξύ τους. Προς τον σκοπό αυτό, οι Επιλέξιμες Δαπάνες επιμερίζονται σε πέντε Κατηγορίες Επιλέξιμης Δαπάνης (ΚΕΔ) οι οποίες αφορούν (1) Οικοδομικά, (2) Μηχανήματα & Σταθερός Εξοπλισμός, (3) Κινητός Εξοπλισμός, (4) Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών και (5) Αμοιβές Συμβούλων.

Σημειώνεται ότι οι ΚΕΔ (3), (4) και (5) δρουν συμπληρωματικά στις ΚΕΔ (1) και (2), ως αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, δηλαδή οι προτεινόμενες επενδύσεις οφείλουν να περιλαμβάνουν δαπάνες από τις ΚΕΔ (1) ή/και (2).

6

[https://www.moi.gov.cy/moi/tph/tph.nsf/All/CFD774E47ABE64C3C22588020045C27E/\\$file/%CE%95%CE%BD%CE%B9%CE%B1%CE%AF%CE%BF%20%CE%9A%CE%B5%CE%AF%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%BF%20%CE%94%CE%AE%CE%BB%CF%89%CF%83%CE%B7%CF%82%20%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82%201996%20%2014%20\(%CE%99%CF%83%CF%87%CF%8D%CE%BF%CE%BD\).pdf?OpenElement](https://www.moi.gov.cy/moi/tph/tph.nsf/All/CFD774E47ABE64C3C22588020045C27E/$file/%CE%95%CE%BD%CE%B9%CE%B1%CE%AF%CE%BF%20%CE%9A%CE%B5%CE%AF%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%BF%20%CE%94%CE%AE%CE%BB%CF%89%CF%83%CE%B7%CF%82%20%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82%201996%20%2014%20(%CE%99%CF%83%CF%87%CF%8D%CE%BF%CE%BD).pdf?OpenElement)

8.1 Άξονας Α: Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα

Επιλέξιμες είναι οι Επενδύσεις που αφορούν:

- α) τη διαμόρφωση υφιστάμενων χώρων για την αισθητική και ποιοτική αναβάθμιση για ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και προσφορά αυθεντικών εμπειριών και σχετικών δραστηριοτήτων,
- β) την ανάπτυξη υπαίθριων δραστηριοτήτων και ειδικών μορφών τουρισμού (π.χ. αθλητικός τουρισμός, ποδηλατικός τουρισμός, πολιτιστικός τουρισμός, slow tourism, κ.λ.π.) με στόχο τη διαφοροποίηση και τον εκσυγχρονισμό του τουριστικού προϊόντος,
- γ) την αύξηση της προσφοράς δραστηριοτήτων στη φύση, και
- δ) την ενίσχυση της προσελκυστικότητας και εν τέλει την αύξηση της επισκεψιμότητας στις περιοχές εφαρμογής.

Ως ενδεικτικές επιλέξιμες επενδύσεις αναφέρονται:

- (α) Αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών και διαμόρφωση χώρων για να καταστούν επισκέψιμοι ή/ και να φιλοξενούν βιωματικά εργαστήρια, στις πιο κάτω ενδεικτικές θεματικές:
 - (i) γαστρονομία, περιλαμβανομένης της διαμόρφωσης νέων ή/και αναβάθμιση / ανακαίνιση υφιστάμενων αιθουσών γευσιγνωσίας, εκτός της γευσιγνωσίας οίνου,
 - (ii) Κυπριακή χειροτεχνία (π.χ. καλαθοπλεκτική, κεντητική, κεραμική, αργαλειός), καλλιτεχνική δημιουργία (π.χ. ζωγραφική, γλυπτική, ψηφιδωτό)
- (β) Αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών και διαμόρφωση χώρων ώστε να καταστούν επισκέψιμοι με σκοπό τη φιλοξενία καλλιτεχνών / μουσικών με σκοπό την συνέργεια μεταξύ τους και τη δημιουργία και έκθεση των έργων τους στο κοινό. Οι χώροι δεν επιτρέπεται να λειτουργούν ως χώροι διαμονής των καλλιτεχνών.
- (γ) Αναβάθμιση προσφερόμενης εμπειρίας σε υφιστάμενα επισκέψιμα οικήματα (π.χ. Κέντρα Επισκεπτών, Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης, εκθεσιακούς χώρους λαϊκής τέχνης, παράδοσης, σύγχρονης κυπριακής τέχνης, κ.λ.π.).
- (δ) Τοπιοτέχνηση εξωτερικών χώρων
- (ε) Δημιουργία, εμπλουτισμός ή/και αναβάθμιση υποδομών, παρεχόμενων υπηρεσιών/ δραστηριοτήτων όπως για π.χ.:
 - (i) Αναρρίχηση, εκγύμναση με στίβο περιπέτειας διαφόρων επιπέδων δυσκολίας για μεγάλους και παιδιά, υπαίθριοι χώροι εκγύμνασης περιλαμβανομένων και ατόμων τρίτης ηλικίας / ΑμεΑ, ποδηλατική διαδρομή δεξιολογίας ορεινής ποδηλασίας με εμπόδια (mountain bike obstacle course),
 - (ii) Μονοπάτια για ΑμεΑ

- (iii) Θεματικά μονοπάτια στη βάση μύθων/παραμυθιών της περιοχής / της Κύπρου
- (iv) Μονάδες έλκυσης ποδηλάτων ορεινής ποδηλασίας, τύπου αναβατορίου,
- (v) Ποδηλατικά κέντρα

Ως Επιλέξιμες Κατηγορίες Δαπάνες, με ενδεικτικές περιγραφές, αναφέρονται οι εξής:

Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης (ΚΕΔ)	Ενδεικτική περιγραφή
<p>ΚΕΔ.1 Οικοδομικά (Αποκατάσταση, αναβάθμιση, επέκταση υφιστάμενων υποδομών). Οικοδομικές, Ηλεκτρομηχανολογικές και Άλλες Εργασίες Εσωτερικών και Εξωτερικών Χώρων - Ειδικές Εγκαταστάσεις και Συστήματα</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Χωματοουργικά / εκσκαφές ✓ Αποξηλώσεις / απομάκρυνση άχρηστων υλικών ✓ Οπλισμένο σκυρόδεμα (μπετόν, οπλισμός, καλούπι) ✓ Τοιχοποιία / ξηρά δόμηση ✓ Μονώσεις (υγρομόνωση, θερμομόνωση, ηχομόνωση) ✓ Αγορά και Τοποθέτηση επενδύσεων δαπέδων και τοίχων ή και συντήρηση υφιστάμενων στις περιπτώσεις που δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση νέων (π.χ παραδοσιακές ή διατηρητέες οικοδομές) ✓ Αγορά και Τοποθέτηση ειδών υγιεινής / αναμικτήρων και αξεσουάρ ✓ Χρωματισμοί ✓ Ψευδοροφές ✓ Εργασίες αλουμινίων (παράθυρα / θύρες, κάγκελα, γυάλινα παραπετάσματα) ✓ Μεταλλικές εργασίες (στέγαστρα, κάγκελα, μεταλλικός σκελετός διάφορων κατασκευών) ✓ Νέες Ξυλουργικές εργασίες (θύρες, πάγκοι, κ.λ.π) ή και συντήρηση υφιστάμενων ξύλινων κατασκευών για επαναφορά τους στην αρχική κατάσταση ✓ Ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες (ηλεκτρολογικά, μηχανολογικά, κλιματισμός, υδραυλικά, αποχετευτικά, φωτισμός / φωτιστικά, εξαερισμός, πυρανίχνευση / πυρασφάλεια. ✓ Ειδικές Εγκαταστάσεις και Συστήματα (σύστημα μουσικής, κλειστό σύστημα παρακολούθησης CCTV, σύστημα ελέγχου ήχου και εικόνας) ✓ Συστήματα διαχείρισης νερού & αποβλήτων (π.χ. κομποστοποιητής). ✓ Σύστημα ανακύκλωσης ✓ Σύστημα άρδευσης / αυτοποτισμού

<p>ΚΕΔ. 2 Μηχανήματα, Επίπλωση και σταθερός Εξοπλισμός</p>	<p>Εξειδικευμένος εξοπλισμός άμεσα συνδεδεμένος με το προτεινόμενο έργο π.χ.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Πάγκοι για εκθέματα / παρασκευάσματα. ✓ Εξοπλισμός για αναρρίχηση / τεχνική αναρρίχηση (σφικτήρες, σχοινιά, ιμάντες, κ.λ.π) ✓ Εξοπλισμός για εκγύμναση σε στίβο περιπέτειας (μεταλλικές ή/και ξύλινες κατασκευές ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας), κ.λ.π ✓ Όργανα υπαίθριας εκγύμνασης
<p>ΚΕΔ. 3. Κινητός Εξοπλισμός</p>	<p>Επίπλωση εσωτερικού ή/και εξωτερικού χώρου π.χ.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ομπρέλες, τέντες ✓ Ανθώνες ✓ Αγορά ποδηλάτων, προστατευτικά κράνη/ γιλέκα, παπούτσια αναρρίχησης
<p>ΚΕΔ.4 Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Δημιουργία ιστοσελίδας & application ✓ Δημιουργία συστήματος κρατήσεων ✓ Δημιουργία εκπαιδευτικών προωθητικών βίντεο ✓ Μηχανογραφημένα ταμειακά συστήματα και συστήματα λήψης παραγγελιών (POS).
<p>ΚΕΔ.5 Αμοιβές Συμβούλων και Εμπειρογνομόνων (ανώτατο ποσό χορηγίας 10% επί της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης του έργου δηλαδή ΚΕΔ.5= μέχρι 10% του αθροίσματος ΚΕΔ.1+ΚΕΔ.2+ΚΕΔ.3+ΚΕΔ.4</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αρχιτεκτονικές /Στατικές μελέτες ✓ Μελέτες εσωτερικού χώρου (interior design) ✓ Μελέτες εξωτερικού χώρου και τοπιοτέχνησης ✓ Μελέτες για Business Plan ✓ Υπηρεσίες συμβούλων για την ετοιμασία της αίτησης

8.2 Άξονας Β: Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Επιλέξιμες είναι οι Επενδύσεις που αφορούν:

- α) τον εκσυγχρονισμό και την αισθητική αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος,
- β) τη διαμόρφωση υφιστάμενων χώρων για ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και προσφορά αυθεντικών και βιωματικών εμπειριών, με στόχο την αύξηση της προσφοράς δραστηριοτήτων,
- γ) την αποκατάσταση, αισθητική αναβάθμιση και βελτίωση υπαίθριων χώρων, περιλαμβανομένης της προσβασιμότητάς τους

- δ) την ανάπτυξη υπαίθριων δραστηριοτήτων και ειδικών μορφών (π.χ. αθλητικός τουρισμός, ποδηλατικός τουρισμός, πολιτιστικός τουρισμός, κ.λ.π.), με στόχο την διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος
- ε) την ενίσχυση της προσελκυστικότητας και εν τέλει την αύξηση της επισκεψιμότητας στις περιοχές εφαρμογής.

Ως ενδεικτικές επιλέξιμες επενδύσεις αναφέρονται:

- α) Δημιουργία νέας ή/και αναβάθμιση υφιστάμενης σήμανσης / κατευθυντήριων πινακίδων για προβολή των πυρήνων χωριών, σημείων ενδιαφέροντος (π.χ. επισκέψιμων ή/και βιωματικών εργαστηρίων, χώρων θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, σημεία φυσικού κάλλους, σημεία θέας).
- β) Σχεδιασμός και υλοποίηση έργων τοπιοτέχνησης (π.χ. οργανωμένα κοινοτικά πάρκα, κοινοτικοί κήποι και χώροι πρασίνου, ανθώνες, παρτέρια, κατασκευή κάθετων πράσινων κήπων, φυτεύσεις στις κύριες οδικές αρτηρίες στις εισόδους της κοινότητας κ.λ.π.).
- γ) Εγκατάσταση νέων ή/και αντικατάσταση κάδων, καλάθων ανακύκλωσης και παγκακιών.
- δ) Αγορά νέων ή/και αντικατάσταση ποδηλατοστασίων για στάθμευση ποδηλάτων.
- ε) Αγορά νέου ή/και αντικατάσταση αστικού εξοπλισμού ή/και διαφημιστικών ομπρελών σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους κεντρικών πλατειών ή πυρήνων χωριών, με ομπρέλες / τέντες ομοιόμορφης αισθητικής.
- στ) Αναβάθμιση οικημάτων / refurbishing διαθέσιμου κτηριακού αποθέματος για φιλοξενία π.χ. επισκέψιμων ή/και βιωματικών εργαστηρίων ή/και εκδηλώσεων γευσιγνωσίας ή/και εργαστηρίων κυπριακής οικοτεχνίας και χειροτεχνίας ή/και καλλιτεχνικής δημιουργίας.
- ζ) Αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών και διαμόρφωση χώρων ώστε να καταστούν επισκέψιμοι με σκοπό τη φιλοξενία καλλιτεχνών με σκοπό την συνέργεια μεταξύ τους και τη δημιουργία και έκθεση των έργων τους στο κοινό. Οι χώροι δεν επιτρέπεται να λειτουργούν ως χώροι διαμονής των καλλιτεχνών.
- η) Αναβάθμιση προσφερόμενης εμπειρίας σε υφιστάμενα επισκέψιμα οικήματα (π.χ. Κέντρα Επισκεπτών, Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης, εκθεσιακούς χώρους λαϊκής τέχνης, παράδοσης, σύγχρονης κυπριακής τέχνης, κ.λ.π).
- θ) Δημιουργία νέων ή/και αναβάθμιση / εξωραϊσμός υφιστάμενων σημείων θέας, μονοπατιών, εκδρομικών χώρων. Βελτιώσεις προσβασιμότητας σε χώρους τουριστικού ενδιαφέροντος, μονοπάτια, εκδρομικούς χώρους, σημεία θέας.
- ι) Επενδύσεις για ανάπτυξη υπαίθριων δραστηριοτήτων όπως π.χ. παρατήρηση της χλωρίδας και της πανίδας με σκοπό την προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, πτηνοπαρατήρηση, αστροπαρατήρηση, αναρρίχηση, εκγύμναση με στίβο περιπέτειας, αλεξιπτωτο πλαγιάς (paragente), ποδηλασία εκγύμνασης, υπαίθρια εκγύμναση περιλαμβανομένων και ατόμων τρίτης ηλικίας / ΑμεΑ, πεζοπορία, ορειβασία, τοξοβολία αναψυχής.

Ως Επιλέξιμες Κατηγορίες Δαπάνες, με ενδεικτικές περιγραφές, αναφέρονται οι εξής:

Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης (ΚΕΔ)	Ενδεικτική περιγραφή
<p>ΚΕΔ. 1 Οικοδομικά (Αποκατάσταση, αναβάθμιση, επέκταση υφιστάμενων υποδομών) Οικοδομικές, Ηλεκτρομηχανολογικές και Άλλες Εργασίες Εσωτερικών και Εξωτερικών Χώρων - Ειδικές Εγκαταστάσεις και Συστήματα</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Χωματουργικά / εκσκαφές ✓ Αποξηλώσεις / απομάκρυνση άχρηστων υλικών ✓ Οπλισμένο σκυρόδεμα (μπετόν, οπλισμός, καλούπι) ✓ Τοιχοποιία / ξηρά δόμηση ✓ Μονώσεις (υγρομόνωση, θερμομόνωση, ηχομόνωση) ✓ Αγορά και Τοποθέτηση επενδύσεων δαπέδων και τοίχων ή και συντήρηση υφιστάμενων στις περιπτώσεις που δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση νέων (π.χ. παραδοσιακές ή διατηρητέες οικοδομές) ✓ Αγορά και Τοποθέτηση ειδών υγιεινής / αναμικτήρων και αξεσουάρ ✓ Χρωματισμοί ✓ Ψευδοροφές ✓ Εργασίες αλουμινίων (παράθυρα / θύρες, κάγκελα, γυάλινα παραπετάσματα) ✓ Μεταλλικές εργασίες (στέγαστρα, κάγκελα, μεταλλικός σκελετός διάφορων κατασκευών) ✓ Νέες Ξυλουργικές εργασίες (θύρες, πάγκοι, κλπ) ή και συντήρηση υφιστάμενων ξύλινων κατασκευών για επαναφορά τους στην αρχική κατάσταση ✓ Ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες (ηλεκτρολογικά, μηχανολογικά, κλιματισμός, υδραυλικά, αποχετευτικά, φωτισμός / φωτιστικά, εξαερισμός, πυρανίχνευση / πυρασφάλεια. ✓ Ειδικές Εγκαταστάσεις και Συστήματα (σύστημα μουσικής, κλειστό σύστημα παρακολούθησης CCTV, σύστημα ελέγχου ήχου και εικόνας) ✓ Συστήματα διαχείρισης νερού & αποβλήτων (π.χ. κομποστοποιητής). ✓ Σύστημα ανακύκλωσης ✓ Σύστημα άρδευσης / αυτοποτισμού ✓ Κιόσκια ✓ Στέγαστρα
<p>ΚΕΔ. 2 Μηχανήματα, Επίπλωση και Σταθερός Εξοπλισμός</p>	<p>Εξειδικευμένος εξοπλισμός άμεσα συνδεδεμένος με το προτεινόμενο έργο π.χ.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ποδηλατοστάσια ✓ Πινακίδες σήμανσης ✓ Κτιστοί Ανθώνες

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Πέργολες και Τέντες ✓ Παγκάκια ✓ Κάδοι
ΚΕΔ. 3 Κινητός Εξοπλισμός	<p>Επίπλωση εξωτερικού και εσωτερικού χώρου π.χ.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Καρέκλες, Τραπέζια και Παγκάκια ✓ Ανθώνες ✓ Ομπρέλες
ΚΕΔ. 4 Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Δημιουργία ιστοσελίδας και application ✓ Δημιουργία προωθητικού βίντεο ✓ QR Codes/ οθόνες αφής για εικονική περιήγηση και πληροφόρηση
ΚΕΔ. 5 Αμοιβές Συμβούλων και Εμπειρογνομώνων (ανώτατο ποσό χορηγίας 10% επί της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης του έργου δηλαδή ΚΕΔ.5 = μέχρι 10% του αθροίσματος των ΚΕΔ.1+ΚΕΔ.2+ΚΕΔ.3+ΚΕΔ.4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αρχιτεκτονικές / Στατικές μελέτες ✓ Μελέτες εσωτερικού χώρου (interior design) ✓ Μελέτες εξωτερικού χώρου και τοπιοτέχνησης ✓ Μελέτες Business Plan ✓ Υπηρεσίες συμβούλων για ετοιμασία της αίτησης

9. Προϋποθέσεις για επιλεξιμότητα της επένδυσης

9.1 Ελάχιστο ποσό προτεινόμενης επένδυσης είναι οι **€10.000**.

9.2 Οι προτεινόμενες επενδύσεις να βρίσκονται στην γεωγραφική περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου (Παράγραφος 4).

9.3 Για επενδύσεις σε περιοχές ελέγχου, θα εφαρμόζονται οι κανονισμοί που είναι αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Σε περίπτωση παρεμβάσεων που αφορούν χρωματισμό, τα χρώματα που θα χρησιμοποιούνται, θα είναι αυτά που γίνονται δεκτά από το Τμήμα Αρχαιοτήτων (Πίνακας Απαιτούμενων Δικαιολογητικών κατά την Αίτηση – Παράγραφος 12.1).

9.4 Οι κατηγορίες ΚΕΔ 3, 4 και 5 είναι επιλέξιμες μόνο σε συνδυασμό με τις κατηγορίες ΚΕΔ 1 ή/και ΚΕΔ 2 και όχι μόνες τους.

9.5 Ανάλογα με τον τύπο της επένδυσης, θα πρέπει επίσης να εξασφαλιστούν όλες οι απαιτούμενες άδειες καθώς επίσης και τυχόν εγκρίσεις που απαιτούνται από τις Αρμόδιες Κρατικές Αρχές ή Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την υλοποίηση της επένδυσης.

9.6 Οι προτεινόμενες επενδύσεις πρέπει να υλοποιηθούν σε χώρους που είναι στη νόμιμη κατοχή των Αιτητών.

9.7 Αναδρομικότητα: Περίοδος επιλεξιμότητας των δαπανών είναι από 1η Ιανουαρίου 2024 και εντεύθεν. Δαπάνες για τις οποίες το τιμολόγιο ή η απόδειξη πληρωμής φέρουν ημερομηνία πριν την 1η Ιανουαρίου 2024 δεν θεωρούνται επιλέξιμες με εξαίρεση δαπάνες της ΚΕΔ 5, οι οποίες δύναται να είναι προγενέστερες.

9.8 Ως **προθεσμία ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου των επενδύσεων και της εξόφλησης των σχετικών τιμολογίων** ορίζεται η **30^η Ιουνίου 2025**. Σε περίπτωση που η εγκεκριμένη Επένδυση δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός του χρονοδιαγράμματος που καθορίστηκε, είναι δυνατόν να δοθεί **μία (1) και μόνο δίμηνη παράταση**, αφού πρώτα ο Δικαιούχος υποβάλει σχετικό και επαρκώς τεκμηριωμένο αίτημα. Το αίτημα θα εξεταστεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Υφυπουργείου η οποία και θα αποφασίσει σχετικά.

10. Μη επιλέξιμες επενδύσεις και μη επιλέξιμες δαπάνες

Οι πιο κάτω επενδύσεις και δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες:

- α) Κατασκευή νέων κτηρίων
- β) Έξοδα σύνδεσης και παροχής υπηρεσιών στο διαδίκτυο
- γ) Μετατροπή υφιστάμενου κτηριακού αποθέματος σε Μουσεία, Κέντρα Επισκεπτών, Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης
- δ) Δημιουργία νέων ή/και συντήρηση υφιστάμενων προτομών
- ε) Κατασκευή νέων ή/και συντήρηση υφιστάμενων δρόμων, πεζοδρομίων, πλατειών και δημόσιων λιθόστρωτων
- στ) Μηχανήματα και εξοπλισμός που εξυπηρετούν την παραγωγή, μεταποίηση, διάθεση αγροτικών προϊόντων
- ζ) Πλαστικά άνθη και φυτά
- η) Επενδύσεις σε μη εγκεκριμένους χώρους με βάση την άδεια οικοδομής του κτηρίου
- θ) Διαφημιστικές εκστρατείες
- ι) Τέλη Αδειών
- ια) Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α)
- ιβ) Σχετικά λειτουργικά έξοδα, λειτουργικές δαπάνες και αναλώσιμα υλικά

Σε περιπτώσεις όπου η πρόταση του Αιτητή, περιλαμβάνει και μη επιλέξιμες επενδύσεις / δαπάνες, η επιχορήγηση θα καλύπτει μόνο τις επιλέξιμες δαπάνες που σχετίζονται με την επιλέξιμη επένδυση.

11. Ίδια Συμμετοχή

Αιτητές του Άξονα Α – Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα (Παράγραφος 7.1): η Ίδια Συμμετοχή ορίζεται ως η οικονομική συμμετοχή του Δικαιούχου στην υλοποίηση της επένδυσης, επιπρόσθετα της αναμενόμενης χορηγίας. Η Ίδια Συμμετοχή πρέπει να καλυφθεί είτε με **ίδιους πόρους** (κεφάλαια) είτε με **εξωτερική χρηματοδότηση** και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία Δημόσιας Δαπάνης / Κρατικής Χορηγίας.

Για προτεινόμενες επενδύσεις ίσες ή μεγαλύτερες των €30.000, ο Αιτητής θα πρέπει να τεκμηριώσει τη δυνατότητα κάλυψης του συνόλου της Ίδιας Συμμετοχής δηλαδή του ποσού που προκύπτει ως διαφορά μεταξύ της Συνολικής Προτεινόμενης Επένδυσης και της Δημόσιας Χορηγίας.

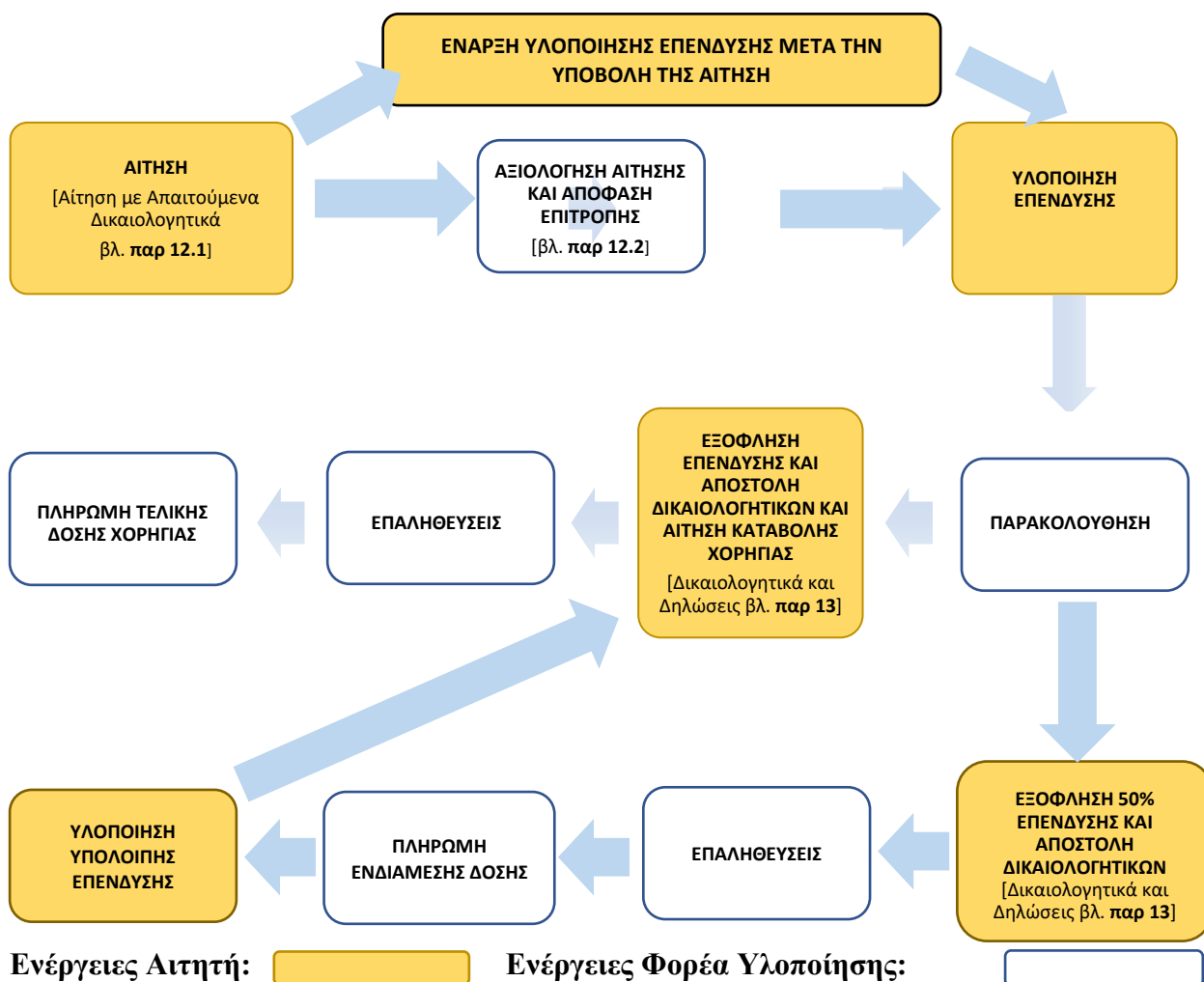
Συνολική Προτεινόμενη Επένδυση = Αναμενόμενη Δημόσια Χορηγία + Ίδια Συμμετοχή

Αιτητές του Άξονα Β – Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Παράγραφος 7.2):

Ο Αιτητής θα πρέπει να υποβάλει Πρακτικά Συνεδρίας της Αρχής Τοπικής Αυτοδιοίκησης που να αποδεικνύουν τη δυνατότητα κάλυψης της Τοπικής συμμετοχής ή/και της δυνατότητας δανεισμού για τη χρηματοδότηση της επένδυσης.

Αιτητές, οι οποίοι θα ενταχθούν στους νέους Δήμους οι οποίοι θα δημιουργηθούν σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο 52(Ι)/2022, πρέπει να ενεργήσουν έγκαιρα για την περίληψη σχετικής πρόνοιας στον προϋπολογισμό του νεοσυσταθέντος Δήμου.

12. Στάδια Υλοποίησης

12.1 Υποβολή Αιτήσεων

Ο κάθε ενδιαφερόμενος καλείται όπως υποβάλει τη σχετική Αίτηση (Παράρτημα 2) σε φυσική και ηλεκτρονική μορφή (USB) δια χειρός ή με υπηρεσίες ταχυμεταφορών (courier services) στα κεντρικά γραφεία του Υφυπουργείου Τουρισμού στη Λευκωσία στη διεύθυνση **Υφυπουργείο Τουρισμού, Λεωφόρος Λεμεσού 19, 2112 Αγλαντζιά, Λευκωσία, υπόψη κας. Γεωργίας Χατζηαντωνή, Αρχείο 4^{ος} όροφος**, με την ένδειξη **«Αίτηση στο Σχέδιο Χορηγιών Αυθεντικών Εμπειριών – Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας»**.

Το έντυπο αίτησης θα πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένο, υπογεγραμμένο και σφραγισμένο και να συνοδεύεται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που αναφέρονται πιο κάτω:

Άξονας Α	Άξονας Β
1. Ανάλυση Δαπάνης Έργου (Παράρτημα 3) Το εν λόγω παράρτημα να υποβάλλεται και σε ηλεκτρονική επεξεργάσιμη μορφή τύπου Excel.	1. Ανάλυση Δαπάνης Έργου (Παράρτημα 3) Το εν λόγω παράρτημα να υποβάλλεται και σε ηλεκτρονική επεξεργάσιμη μορφή τύπου Excel.
2. Η ανάλυση δαπάνης έργου να τεκμηριώνεται με την υποβολή αντίστοιχων προσφορών. ⁷ Για τεκμηρίωση του κόστους οικοδομικών εργασιών, απαιτείται εκτίμηση από Μελετητή (Επιμετρητή Ποσοτήτων, Πολιτικό Μηχανικό / Αρχιτέκτονα με ισχύουσα Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος).	2. Για τεκμηρίωση του κόστους Οικοδομικών Εργασιών, απαιτείται εκτίμηση από Μελετητή (Επιμετρητή Ποσοτήτων/ Πολιτικό Μηχανικό/ Αρχιτέκτονα με ισχύουσα άδεια ασκήσεως επαγγέλματος). Για άλλες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών γίνεται δεκτή η υποβολή αναλυτικού κόστους / δαπάνης μετά από προκαταρκτική έρευνα αγοράς.

⁷ Οι υποβληθείσες προσφορές οφείλουν να αποδεικνύουν το πραγματικό κόστος. Δηλαδή οι συνεργαζόμενες/ συνδεδεμένες επιχειρήσεις με τον Αιτητή δεν μπορούν να τιμολογούν η μια την άλλη και πρέπει να αποδεικνύεται το κόστος προμηθευτή / να ικανοποιούνται οι όροι που ισχύουν στην αγορά. Κατά συνέπεια σε περιπτώσεις αγοράς προϊόντων, εξοπλισμών, υπηρεσιών ή πρώτων υλών από συγγενικά πρόσωπα/ συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, θα λαμβάνεται υπόψη μόνο το αρχικό κόστος αγοράς ή και κατασκευής τους. Ακολουθεί σύνδεσμος με ορισμούς των συνεργαζόμενων/ συνδεδεμένων επιχειρήσεων.

3. Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επένδυσης.	3. Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επένδυσης συμπεριλαμβανομένου ενδεικτικού προγραμματισμού ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων που θα συναφθούν προς υλοποίηση της προτεινόμενης επένδυσης.
4. Φωτογραφίες της υφιστάμενης οικοδομής ή και του περιβάλλοντα χώρου όπου θα γίνει επένδυση.	4. Φωτογραφίες της υφιστάμενης οικοδομής ή και του περιβάλλοντα χώρου όπου θα γίνει επένδυση.
5. Αντίγραφο κτηματικού σχεδίου	5. Αντίγραφο κτηματικού σχεδίου
6. Χωροταξικό σχέδιο του προτεινόμενου έργου (εάν το έργο αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης μελέτης, να σημειώνεται επακριβώς η έκταση/το μέρος του έργου για το οποίο υποβάλλεται η παρούσα αίτηση).	6. Χωροταξικό σχέδιο του προτεινόμενου έργου (εάν το έργο αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης μελέτης, να σημειώνεται επακριβώς η έκταση/το μέρος του έργου για το οποίο υποβάλλεται η παρούσα αίτηση).

7. Αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας.

Στις περιπτώσεις όπου ο Αιτητής είναι άλλος από τον ιδιοκτήτη,

- α. έγγραφο μίσθωσης ή χαρτοσημασμένο ενοικιαστήριο συμβόλαιο ή βεβαίωση παραχώρησης χρήσης του ακινήτου (Παράρτημα 4), πιστοποιημένη από Κοινοτάρχη ή πιστοποιούντα υπάλληλο. Στα εν λόγω έγγραφα να αποδεικνύεται ότι το υποστατικό ή ο χώρος παρέμβασης θα είναι στη νόμιμη κατοχή του αιτητή για έξι (6) τουλάχιστον χρόνια μετά την ολοκλήρωση του Έργου / Επένδυσης βάσει του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης του Έργου όπως υποβλήθηκε με την αίτηση
- β. Γραπτή συγκατάθεση από τον νόμιμο ιδιοκτήτη του χώρου για την υπό αναφορά χρήση και τις εργασίες που θα γίνουν στο χώρο
- γ. Για επενδύσεις οι οποίες προτείνονται σε Τουρκοκυπριακή περιουσία, ο Αιτητής θα πρέπει να υποβάλει αντίγραφο Σύμβασης που έχει συνάψει με τον Κηδεμόνα των Τουρκοκυπριακών περιουσιών, καθώς επίσης και την σχετική γραπτή έγκριση του (έγκριση αρχιτεκτονικών σχεδίων όπου εφαρμόζεται) για την προτεινόμενη παρέμβαση. Σημειώνεται ότι ο Αιτητής θα πρέπει να είναι ο ίδιος συμβαλλόμενο μέρος με τον Κηδεμόνα.

7. Αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας.

Στις περιπτώσεις όπου ο Αιτητής είναι άλλος από τον ιδιοκτήτη,

- α. έγγραφο μίσθωσης ή χαρτοσημασμένο ενοικιαστήριο συμβόλαιο ή βεβαίωση παραχώρησης χρήσης του ακινήτου (Παράρτημα 4), πιστοποιημένη από Κοινοτάρχη ή πιστοποιούντα υπάλληλο. Στα εν λόγω έγγραφα να αποδεικνύεται ότι το υποστατικό ή ο χώρος παρέμβασης θα είναι στη νόμιμη κατοχή του αιτητή για έξι (6) τουλάχιστον χρόνια μετά την ολοκλήρωση του Έργου / Επένδυσης βάσει του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης του Έργου όπως υποβλήθηκε με την αίτηση.
- β. Γραπτή συγκατάθεση από τον νόμιμο ιδιοκτήτη του χώρου για την υπό αναφορά χρήση και τις εργασίες που θα γίνουν στο χώρο.
- γ. Για επενδύσεις οι οποίες προτείνονται σε Τουρκοκυπριακή περιουσία, ο Αιτητής θα πρέπει να υποβάλει αντίγραφο της Σύμβασης που έχει συνάψει με τον Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών περιουσιών, καθώς επίσης και την σχετική γραπτή έγκριση του (έγκριση αρχιτεκτονικών σχεδίων όπου εφαρμόζεται) για την προτεινόμενη παρέμβαση. Σημειώνεται ότι ο Αιτητής θα πρέπει να είναι ο ίδιος συμβαλλόμενο μέρος με τον Κηδεμόνα.

<p>8. Πολεοδομική άδεια</p> <p>α. Για επενδύσεις που περιλαμβάνουν οικοδομικές εργασίες για τις οποίες απαιτείται Πολεοδομική Άδεια βάσει της αρμόδιας πολεοδομικής αρχής, να υποβάλλεται η Πολεοδομική Άδεια μαζί με τα εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια και όρους καθώς και αποδεικτικό κατάθεσης αιτήματος για χορήγηση άδειας οικοδομής.</p> <p>β. Για επενδύσεις που περιλαμβάνουν οικοδομικές εργασίες για τις οποίες δεν απαιτείται Πολεοδομική Άδεια, να υποβάλλεται βεβαίωση από την αρμόδια πολεοδομική αρχή ότι για τις προτεινόμενες εργασίες / παρεμβάσεις δεν απαιτείται η εξασφάλιση Πολεοδομικής Άδειας καθώς και αποδεικτικό κατάθεσης αιτήματος για χορήγηση άδειας οικοδομής μαζί με τα σχετικά σχέδια.</p> <p>γ. Για επενδύσεις που περιλαμβάνουν οικοδομικές εργασίες για τις οποίες δεν απαιτείται Άδεια Οικοδομής να προσκομίζεται σχετική βεβαίωση από την αρμόδια οικοδομική Αρχή καθώς και τα σχετικά σχέδια.</p>	<p>8. Πολεοδομική άδεια</p> <p>α. Για επενδύσεις που περιλαμβάνουν οικοδομικές εργασίες για τις οποίες απαιτείται Πολεοδομική Άδεια βάσει της αρμόδιας πολεοδομικής αρχής, να υποβάλλεται η Πολεοδομική Άδεια μαζί με τα εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια και όρους καθώς και αποδεικτικό κατάθεσης αιτήματος για χορήγηση άδειας οικοδομής.</p> <p>β. Για επενδύσεις που περιλαμβάνουν οικοδομικές εργασίες για τις οποίες δεν απαιτείται Πολεοδομική Άδεια, να υποβάλλεται βεβαίωση από την αρμόδια πολεοδομική αρχή ότι για τις προτεινόμενες εργασίες / παρεμβάσεις δεν απαιτείται η εξασφάλιση Πολεοδομικής Άδειας καθώς και αποδεικτικό κατάθεσης αιτήματος για χορήγηση άδειας οικοδομής μαζί με τα σχετικά σχέδια.</p> <p>γ. Για επενδύσεις που περιλαμβάνουν οικοδομικές εργασίες για τις οποίες δεν απαιτείται Άδεια Οικοδομής να προσκομίζεται σχετική βεβαίωση από την αρμόδια οικοδομική Αρχή καθώς και τα σχετικά σχέδια.</p>
<p>9. Για επενδύσεις που πρόκειται να γίνουν σε υφιστάμενη οικοδομή να υποβάλλεται η σχετική Άδεια Οικοδομής με συνημμένους όρους και σχέδια.</p>	<p>9. Για επενδύσεις που πρόκειται να γίνουν σε υφιστάμενη οικοδομή, να υποβάλλεται η σχετική Άδεια Οικοδομής με συνημμένους όρους και σχέδια.</p>
	<p>10. Γραπτή συγκατάθεση της Επαρχιακής Διοίκησης, με ανάλυση των προγραμματιζόμενων παρεμβάσεων και συγκεκριμένη αναφορά σε τυχόν απαιτούμενες άδειες και τυχόν όρους για υλοποίηση της προτεινόμενης επένδυσης.</p>
<p>10. Ανάλογα με την περιοχή παρέμβασης και τη φύση του Έργου έγκριση / συγκατάθεση της αρμόδιας Αρχής (π.χ. Τμήμα Αρχαιοτήτων, Τμήμα Δασών, Τμήμα Δημοσίων Έργων, Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (ότι εφαρμόζεται).</p>	<p>11. Ανάλογα με την περιοχή παρέμβασης και τη φύση του Έργου έγκριση / συγκατάθεση της αρμόδιας Αρχής (π.χ. Τμήμα Αρχαιοτήτων, Τμήμα Δασών, Τμήμα Δημοσίων Έργων, Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (ότι εφαρμόζεται).</p>

11. Υπεύθυνη Δήλωση Ενιαίας Επιχείρησης (Παράρτημα 5A) και Δήλωση Μεγέθους Επιχείρησης (Παράρτημα 5B)	
12. Εξουσιοδότηση για πληρωμές από το FIMAS (Παράρτημα 6) (εκτός εάν γίνεται χρήση της επιλογής που περιγράφεται στο 13.2.10)	12. Εξουσιοδότηση για πληρωμές από το FIMAS (Παράρτημα 6)
13. Υπεύθυνη Δήλωση δέσμευσης διατήρησης της επένδυσης για τουλάχιστο πέντε (5) έτη μετά την τελική πληρωμή (Παράρτημα 7).	13. Υπεύθυνη Δήλωση δέσμευσης διατήρησης της επένδυσης για τουλάχιστο πέντε (5) έτη μετά την τελική πληρωμή (Παράρτημα 7). Η δήλωση να συνοδεύεται από Πρακτικά της Αρχής Τοπικής Αυτοδιοίκησης όπου να αναφέρεται η σχετική δέσμευση.
14. Τεκμηρίωση της δυνατότητας κάλυψης του συνόλου της Ίδιας Συμμετοχής (Παράγραφος 11) (Παράρτημα 8)	14. Πρακτικά της Αρχής Τοπικής Αυτοδιοίκησης που να αποδεικνύουν τη δυνατότητα κάλυψης της Τοπικής συμμετοχής ή/και της δυνατότητας δανεισμού για τη χρηματοδότηση της επένδυσης.
15. Δήλωση Πραγματικών Δικαιούχων (Παράρτημα 13), στην περίπτωση νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, συνοδευόμενη από το επίσημο αποδεικτικό της καταχώρησης στο Μητρώο του αρμόδιου Εφόρου των επικαιροποιημένων στοιχείων των πραγματικών τους δικαιούχων (τελική λύση) ⁸ (βλ. Παρ. 14.3)	

12.2 Διαδικασία Αξιολόγησης Αιτήσεων και Διευκρινίσεις

Η αξιολόγηση των αιτήσεων διενεργείται από επιτροπή αξιολόγησης η οποία διορίζεται από το Γενικό Διευθυντή του Υφυπουργείου Τουρισμού. Οι αποφάσεις / εισηγήσεις της επιτροπής εγκρίνονται από το Γενικό Διευθυντή ως το αρμόδιο όργανο. Η αξιολόγηση των αιτήσεων θα γίνεται σύμφωνα με τη σειρά υποβολής τους στο Υφυπουργείο (First In- First Out). Η διαδικασία αξιολόγησης και έγκρισης προτάσεων διακόπτεται με την εξάντληση του διαθέσιμου κονδυλίου της Προκήρυξης.

⁸ Στις περιπτώσεις που το προϋπολογιζόμενο ποσό χορηγίας υπερβαίνει τις €150.000 ο αιτητής θα πρέπει να προσκομίζει πρόσθετα, μέσω της σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης (Παράρτημα 16) τα επικαιροποιημένα στοιχεία των πραγματικών του δικαιούχων, όπως αυτά ορίζονται στην πιο πάνω ευρωπαϊκή οδηγία και αφορούν συγκεκριμένα, για τις ανάγκες του ΜΑΑ, στο όνομα (ή ονόματα), επώνυμο (ή επώνυμα) και ημερομηνία / ημερομηνίες γέννησης του/των πραγματικού/ών δικαιούχου/ων, καθώς και τον/τους αριθμό/ούς, κατά περίπτωση, ΦΠΑ ή φορολογικού μητρώου ή ταυτότητας ή διαβατηρίου.

Το Υφυπουργείο διατηρεί το δικαίωμα να διενεργήσει επιτόπιες επισκέψεις καθώς και να ζητήσει την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων για τις προτεινόμενες επενδύσεις.

Μετά την υποβολή της αίτησης δε θα επιτρέπεται η προσκόμιση πρόσθετων στοιχείων, εκτός και εάν κατά τον έλεγχο προκύψει ανάγκη για εξασφάλιση περαιτέρω διευκρινίσεων ή / και συμπληρωματικών πληροφοριών σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης ή / και των στοιχείων / εγγράφων που περιλήφθηκαν στην αίτηση, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. Σε τέτοια περίπτωση η αρμόδια Υπηρεσία δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τις οποίες ο Αιτητής οφείλει όπως, προσκομίσει εντός χρονικού διαστήματος **δεκαπέντε (15)** εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που θα του ζητηθούν.

Σε περίπτωση που οι διευκρινίσεις ή/και συμπληρωματικές πληροφορίες δεν υποβληθούν εντός της προθεσμίας που τέθηκε, τότε οι αιτήσεις θα αξιολογούνται με βάση τα δεδομένα της αίτησης και θα ενημερώνεται σχετικά ο Αιτητής.

Το Υφυπουργείο, μετά την αξιολόγηση των στοιχείων που υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πιο πάνω πρόνοιες, θα απορρίπτει τις αιτήσεις που δεν πληρούν τις πρόνοιες του Σχεδίου. Εγκρίνεται προς ενίσχυση κάθε πρόταση που πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων του παρόντος Σχεδίου.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, οι Αιτητές ενημερώνονται με επιστολή για την απόφαση έγκρισης ή απόρριψης της καταβολής επιχορήγησης.

Σημειώνεται, ότι η επιστολή έγκρισης για τους Αιτητές οι οποίοι από την 01/07/2024 θα ενταχθούν σε νέους Δήμους, θα σταλεί στον αντίστοιχο Δήμο, ο οποίος θα πρέπει να επιβεβαιώσει ότι αποδέχεται τη δημιουργία του συγκεκριμένου έργου και ότι διαθέτει τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους για την υλοποίησή του.

Σημειώνεται περαιτέρω, πως η υποβολή της αίτησης σε καμία περίπτωση δεν δεσμεύει το Υφυπουργείο για παραχώρηση επιχορήγησης. Η πραγματοποίηση δαπανών πριν την έκδοση της εγκριτικής απόφασης γίνεται με αποκλειστική ευθύνη του Αιτητή και δεν δεσμεύει την απόφαση του Υφυπουργείου Τουρισμού σχετικά με την έγκριση ή μη της αίτησης ή δαπανών.

12.3 Ενστάσεις

Αιτητές των οποίων οι αιτήσεις ή μέρος των αιτήσεων απορρίφθηκαν έχουν το δικαίωμα υποβολής γραπτής ένστασης εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής επιστολής απόρριψης. Η ένσταση θα αποστέλλεται, ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή ή θα παραδίδεται δια χειρός στα κεντρικά γραφεία του Υφυπουργείου Τουρισμού στη Λευκωσία στη διεύθυνση **Υφυπουργείο Τουρισμού, Λεωφόρος Λεμεσού 19, 2112 Αγλαντζιά, Λευκωσία, υπόψη κας.**

Γεωργίας Χατζηαντώνη, Αρχείο 4^{ος} όροφος, με την ένδειξη «**Ένσταση για αίτηση με Αριθμό Α/Α « Σχέδιο Χορηγιών Αυθεντικών Εμπειριών – Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**» και θα σφραγίζεται.

Στην επιστολή θα πρέπει ο Αιτητής να ζητεί επανεξέταση της αίτησης του παραθέτοντας, με σαφήνεια, τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους πιστεύει ότι η πρόταση του ή μέρος της δεν έπρεπε να απορριφθεί.

Οι εν λόγω ενστάσεις εφόσον δεν αφορούν πρόδηλα σφάλματα (σε τέτοιες περιπτώσεις τα πρόδηλα σφάλματα θα διορθώνονται από την αρμόδια Υπηρεσία) θα εξετάζονται από Επιτροπή του Υφυπουργείου, η οποία θα ορίζεται για το σκοπό αυτό από το Γενικό Διευθυντή. Στην Επιτροπή εξέτασης των ενστάσεων δεν θα συμμετέχει κανένας Λειτουργός που αποτέλεσε μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης για το συγκεκριμένο Σχέδιο. Σκοπός της Επιτροπής εξέτασης των ενστάσεων είναι να διασφαλίσει ότι η αίτηση έτυχε ίσης και δίκαιης μεταχείρισης από την Επιτροπή Αξιολόγησης και το Υφυπουργείο Τουρισμού.

Σε περίπτωση που ο Αιτητής επιθυμεί να προσβάλει τυχόν απόφαση απόρριψης της ένστασης, διατηρεί το δικαίωμα προσφυγής στο Διοικητικό Δικαστήριο εντός προθεσμίας εβδομήντα πέντε (75) ημερών, που ξεκινά από την επόμενη μέρα από την ημερομηνία που περιήλθε σε γνώση του η ενημέρωση για την απόρριψη της ένστασης από την Επιτροπή Ενστάσεων, βάσει του περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Διοικητικού Δικαστηρίου Νόμου του 2015 (Ν. 131(I)/2015) και του Άρθρου 146 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

12.4 Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης

Εντός ενός μηνός από την επιστολή έγκρισης, θα υπογράφεται στα Κεντρικά Γραφεία του Υφυπουργείου Τουρισμού η Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης (ΣΔΧ) (Παράρτημα 11) μεταξύ των δικαιούχων που θα ενταχθούν στο Σχέδιο και του Υφυπουργείου Τουρισμού, με την οποία έκαστο μέρος θα αναλαμβάνει τις σχετικές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις, βάσει των όρων του παρόντος Σχεδίου, περιλαμβανομένων των υποχρεώσεων και δεσμεύσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ και από το ΣΑΑ Κύπρου.

Κατά την υπογραφή, να προσκομίζονται τα έγγραφα νομιμοποίησης του προσώπου που θα υπογράψει τη ΣΔΧ, καθώς επίσης χαρτόσημα ανάλογα του εγκεκριμένου ποσού επιχορήγησης, για τη χαρτοσήμανση της ΣΔΧ (όπου εφαρμόζεται).

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση μη προσέλευσης εντός της προθεσμίας του ενός (1) μηνός, μη προσκόμισης των απαιτούμενων, κατά περίπτωση, αποδεικτικών ή/και στοιχείων, η Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης δεν υπογράφεται και η εν λόγω έγκριση ακυρώνεται.

Σημειώνεται επίσης, ότι οι ευθύνες και υποχρεώσεις που απορρέουν από ΣΔΧ που υπογράφεται με Αρχή Τοπικής Αυτοδιοίκησης η οποία, κατά την εφαρμογή της μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, θα αποτελεί πλέον Δημοτικό Διαμέρισμα νεοοργανωθέντος Δήμου, μετακυλούνται αυτόματα και αυτοδικαίως στον νέο Δήμο.

13. Καταβολή Επιχορήγησης – Δικαιολογητικά

13.1 Διαδικασία Καταβολής της Επιχορήγησης

13.1.1 Έργα μεταξύ €10.000 και €29.999

Με την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων / εργασιών ο δικαιούχος θα πρέπει να ενημερώσει το Υφυπουργείο προς τούτο, για διευθέτηση επιθεώρησης εκτέλεσης των εργασιών από αρμόδιο λειτουργό του Υφυπουργείου.

Το ποσό της επιχορήγησης θα καταβάλλεται κατόπιν:

- i. υποβολής γραπτού αιτήματος από τον Δικαιούχο (Παράρτημα 14Γ)
- ii. υποβολής σχετικών τιμολογίων και αποδείξεων είσπραξης ως περιγράφεται στο πιο κάτω 13.2.
- iii. πραγματοποίηση επιτόπιου τεχνικού ελέγχου από αρμόδιο λειτουργό του Υφυπουργείου Τουρισμού για να πιστοποιήσει την ολοκλήρωση του Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου, καθώς και το λειτουργικό αποτέλεσμα έχοντας υπόψη όλο το προτεινόμενο έργο όπως αυτό εγκρίθηκε κατά το στάδιο της αξιολόγησης.

13.1.2 Έργα \geq €30.000

- α) Υπάρχει δυνατότητα καταβολής προκαταβολής **χωρίς την υποχρέωση υποβολής τραπεζικής εγγύησης (άνευ εγγυητικής)** που θα καλύπτει μέχρι 20% της εγκεκριμένης χορηγίας. Για την πληρωμή της προκαταβολής δεν είναι απαραίτητη η διενέργεια δαπανών, απαιτείται όμως η υποβολή γραπτού αιτήματος από τον Δικαιούχο (Παράρτημα 14Α).
- β) Για έργα με υπολογιζόμενο επιλέξιμο κόστος επένδυσης ίσον ή μεγαλύτερο **των €30.000**, υπάρχει δυνατότητα καταβολής **μιας ενδιάμεσης δόσης χορηγίας**. Για την καταβολή ενδιάμεσης δόσης, θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εργασίες που να αντιστοιχούν σε τουλάχιστον **50%** της εγκεκριμένης χορηγίας. Το ποσό της ενδιάμεσης δόσης θα υπολογίζεται επί του 50% της εγκεκριμένης χορηγίας σύμφωνα με την ΣΔΧ, αφαιρουμένης τυχόν προκαταβολής. Για την πληρωμή της ενδιάμεσης δόσης, απαιτείται:
 - i. υποβολή γραπτού αιτήματος από τον Δικαιούχο (Παράρτημα 14Β),
 - ii. υποβολή σχετικών τιμολογίων και αποδείξεων είσπραξης ως περιγράφεται στο πιο κάτω 13.2., που να αντιστοιχούν στο **50%** της εγκεκριμένης χορηγίας, και

- iii. πραγματοποίηση επιτόπιου τεχνικού ελέγχου από αρμόδιο λειτουργό του Υφυπουργείου Τουρισμού για να πιστοποιήσει την ολοκλήρωση των εργασιών που θα αντιστοιχούν σε τουλάχιστον 50% της εγκεκριμένης χορηγίας.
- γ) **Η τελική δόση** θα καταβληθεί με την ολοκλήρωση της προτεινόμενης επένδυσης, αφαιρούμενης τυχόν προκαταβολής ή/και ενδιάμεσης δόσης. Για την πληρωμή της τελικής δόσης, απαιτείται:
- i. υποβολή γραπτού αιτήματος από τον Δικαιούχο (Παράρτημα 14Γ),
 - ii. υποβολή σχετικών τιμολογίων και αποδείξεων είσπραξης ως περιγράφεται στο 13.2., που να αντιστοιχούν στο υπόλοιπο της εγκεκριμένης χορηγίας,
 - iii. πραγματοποίηση επιτόπιου τεχνικού ελέγχου από αρμόδιο λειτουργό του Υφυπουργείου Τουρισμού για να πιστοποιήσει την ολοκλήρωση του Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου, καθώς και το λειτουργικό αποτέλεσμα έχοντας υπόψη όλο το προτεινόμενο έργο όπως αυτό εγκρίθηκε κατά το στάδιο της αξιολόγησης.

13.2 Όροι και Προϋποθέσεις για τα Δικαιολογητικά και την Καταβολή Χορηγίας

13.2.1 Για τις δαπάνες απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα πρωτότυπα τιμολόγια και οι αποδείξεις εξόφλησής τους, τα οποία υποβάλλονται στο Υφυπουργείο Τουρισμού. Νοείται ότι, στις περιπτώσεις που ο Δικαιούχος επιθυμεί την επιστροφή των εν λόγω πρωτότυπων παραστατικών, τότε αυτά θα σφραγίζονται και θα επιστρέφονται. Τιμολόγια που θα εκδίδονται από κυπριακές επιχειρήσεις – προμηθευτές μηχανημάτων/ εξοπλισμού και προσφοράς υπηρεσιών που δεν είναι εγγεγραμμένες στο Φ.Π.Α δεν θα γίνονται αποδεκτά.

Σε περιπτώσεις τιμολογίων που θα εκδίδονται από εταιρείες του εξωτερικού, οι οποίες δεν εκδίδουν αποδείξεις, θα γίνονται αποδεκτά τα τιμολόγια, εφόσον υποβάλλονται και τα αποδεικτικά πληρωμής (π.χ. τραπεζικό έμβασμα).

13.2.2 Επισημαίνεται ότι, ο Δικαιούχος δεν θα επιτρέπεται να αντικαθιστά δράσεις της επένδυσης του με άλλες ή/και να διαφοροποιεί κατά οποιοδήποτε τρόπο το φυσικό αντικείμενο του έργου.

Διευκρινίζεται ότι ο Δικαιούχος έχει μεν το δικαίωμα να αλλάξει προμηθευτή, υπεργολάβο κ.λ.π, αλλά το αρχικό ποσό που αναφέρεται στην ΣΔΧ για την αντίστοιχη εργασία είναι δεσμευτικό και θα λαμβάνεται υπόψη κατά το στάδιο του τελικού ελέγχου τεκμηρίωσης αιτήματος καταβολής χορηγίας, λαμβάνοντας υπόψη τις πρόνοιες της παραγράφου 13.2.3.

Επισυνάπτεται σχετικό παράρτημα με παραδείγματα προς επεξήγηση της παραγράφου αυτής σε συνάρτηση και με την παράγραφο 13.2.3 (Παράρτημα 15)

13.2.3 Στο ποσό της χορηγίας που θα καταβληθεί δεν θεωρούνται επιλέξιμα τα ακόλουθα:

- (α) Αυξομείωση πέραν του 20% από τον προϋπολογισμό των υποκατηγοριών εργασιών, που περιλαμβάνονται σε κάθε μια από τις ΚΕΔ.1, ΚΕΔ.2, ΚΕΔ.3 και ΚΕΔ 4
- (β) Απόκλιση από το συνολικό προϋπολογισμό της κάθε ΚΕΔ (ΚΕΔ.1, ΚΕΔ.2, ΚΕΔ.3, ΚΕΔ.4 και ΚΕΔ.5)
- (γ) Οποιαδήποτε απόκλιση από τη Συνολική Επιλέξιμη Δαπάνη που αναφέρεται στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης.

13.2.4 Το κόστος των μηχανημάτων και του εξοπλισμού πάνω στο οποίο θα υπολογίζεται η ενίσχυση, σημαίνει την τιμή CIF (Cost, Insurance and Freight-Αξία, Ασφάλεια και Ναύλος) όταν αυτά εισάγονται από άλλη χώρα από την ίδια επιχείρηση, ή την τιμή αγοράς (τιμολογίου) όταν αυτά αγοράζονται από την εγχώρια αγορά.

13.2.5 Όλα τα τιμολόγια θα πρέπει να εξοφλούνται με επιταγή του Δικαιούχου ή με την πιστωτική του κάρτα ή μέσω τράπεζας (μεταφορά από τον λογαριασμό του Δικαιούχου στον λογαριασμό του προμηθευτή) νοουμένου ότι τεκμηριώνεται με σχετικά παραστατικά όπως:

Κατάσταση λογαριασμού από την Τράπεζα (Bank Statement) του Δικαιούχου, στην οποία να αναγράφονται οι αριθμοί των επιταγών, οι μεταφορές μέσω τράπεζας (bank transfer) και οι πληρωμές με πιστωτική κάρτα, με τις οποίες έγινε η πληρωμή/ εξόφληση των τιμολογίων.

Σε περίπτωση που δεν αναγράφεται ο αριθμός της επιταγής ή/και ο τρόπος πληρωμής/ εξόφλησης του τιμολογίου (έμβασμα, πιστωτική κάρτα) στην απόδειξη εξόφλησης, απαιτείται η υποβολή αντιγράφου της εξαργυρωμένης επιταγής ή του εμβάσματος ή του παραστατικού χρέωσης εάν αφορά πληρωμή με πιστωτική κάρτα.

Διευκρινίζεται ότι **πληρωμές σε μετρητά δεν γίνονται αποδεκτές για σκοπούς χορηγίας**, καθώς δεν υπάρχει ικανοποιητική τεκμηρίωση και διαδρομή ελέγχου.

13.2.6 Για την παραχώρηση της δικαιούμενης χορηγίας ο Δικαιούχος θα πρέπει να έχει διευθετήσει τις υποχρεώσεις του με τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Τμήμα Φορολογίας (Φόρος Προστιθέμενης Αξίας [Φ.Π.Α] και Φόρος Εισοδήματος). Σημειώνεται ότι, με βάση τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο του 2014, (Ν. 38(I)/2014), άρθρο 13 «Συμφηφισμός Εσόδων και Εξόδων», ο Γενικός Λογιστής, δύναται κατά την κρίση του, κατά τη διενέργεια οποιασδήποτε πληρωμής προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο να αποκόπτει οφειλόμενα ποσά προς οποιοδήποτε οικονομικό φορέα ή άλλο ειδικό.

- 13.2.7 Δικαιούχοι που έτυχαν οποιασδήποτε χορηγίας από άλλο Σχέδιο για τις ίδιες δαπάνες, δεν δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση και να λάβουν επιχορήγηση βάσει του παρόντος Σχεδίου.
- 13.2.8 Σε περίπτωση που πραγματοποιούνται οικοδομικές εργασίες, η καταβολή είτε ενδιάμεσης εάν υπάρχει, είτε τελικής χορηγίας, θα γίνεται μόνο μετά την υποβολή στο Υφυπουργείο Τουρισμού της σχετικής Άδειας Οικοδομής που θα καλύπτει τις παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν (στις περιπτώσεις που δεν υποβλήθηκε με την αίτηση). Εάν δεν απαιτείται Άδεια Οικοδομής, να υποβληθεί σχετική βεβαίωση από την Αρμόδια Αρχή.
- 13.2.9 Πριν την καταβολή χορηγίας, ο Δικαιούχος οφείλει να έχει εξασφαλίσει όλες τις απαραίτητες Άδειες ή και πιστοποιητικά για τη λειτουργία της επένδυσής του βάσει ισχυουσών Νομοθεσιών.
- 13.2.10 Δεν απαιτείται η προσκόμιση του εντύπου FIMAS σε περίπτωση προσκόμισης εγγράφου έγκρισης δανείου από την τράπεζα, αν σε αυτό καθορίζεται υποχρέωση καταβολής της χορηγίας σε ειδικό λογαριασμό, βάσει της διαδικασίας που περιγράφεται στο Παράρτημα 12.

14. Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Οι Δικαιούχοι οφείλουν να εκτελούν όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης (ΣΔΧ) και να τηρούν όλες τις πρόνοιες. Οι Δικαιούχοι οφείλουν μεταξύ άλλων να τηρούν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

14.1 Δημοσιότητα

- α) Αναγνώριση / προβολή της χρηματοδότησης από την ΕΕ σε όλα τα έγγραφα και πληροφοριακό υλικό που προορίζεται για το κοινό ή τους συμμετέχοντες, με την ορθή χρήση του λογότυπου της σχετικής χρηματοδότησης από ΕΕ. Το εν λόγω λογότυπο διατίθεται σε όλες τις απαιτούμενες για σκοπούς δημοσιότητας μορφές και χρωματισμούς στον ακόλουθο σύνδεσμο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/ (NextGenerationEU), καθώς και στην κυπριακή ιστοσελίδα του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (www.cyprus-tomorrow.gov.cy, ενότητα: Πολυμέσα / Λογότυπα). Εκτός από το συγκεκριμένο έμβλημα, καμία άλλη οπτική ταυτότητα ή λογότυπο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να τονίσει την υποστήριξη της ΕΕ. Σε ότι αφορά την ορθή χρήση του εμβλήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικές κατευθυντήριες γραμμές προς τους αποδέκτες της χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχονται πρόσθετα μέσω του εγχειριδίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu-emblem-rules_el.pdf.

Στην ιστοσελίδα του Σχεδίου διατίθεται παράλληλα το λογότυπο του ΣΑΑ Κύπρου (Κύπρος_το αύριο), το οποίο επίσης θα πρέπει να προβάλλεται από τους

αποδέκτες χρηματοδότησης μέσω του ΣΑΑ (είτε μέσω δημοσίων συμβάσεων ή μέσω Σχεδίων Χορηγιών).

Μαζί με τα λογότυπα της ΕΕ, και του ΣΑΑ Κύπρου, δύναται να προβάλλονται επίσης:

- i. Ο θυρεός της Κυπριακής Δημοκρατίας ο οποίος διατίθεται στην ιστοσελίδα του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
- ii. Το λογότυπο του αποδέκτη της ενίσχυσης (π.χ. τελικοί αποδέκτες Σχεδίων Χορηγιών).

Σημειώνεται ότι, όταν εμφανίζεται σε συνδυασμό με άλλο λογότυπο, το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να εμφανίζεται τουλάχιστον τόσο εμφανώς και ορατά όσο τα άλλα λογότυπα. Το έμβλημα πρέπει να παραμένει διακριτό και ξεχωριστό και δεν μπορεί να τροποποιηθεί προσθέτοντας άλλα οπτικά σήματα ή κείμενο.

- β) Προβολή του έργου στην ιστοσελίδα του Δικαιούχου και στις σελίδες του στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (ΜΚΔ) παρέχοντας σύντομη περιγραφή του έργου και τονίζοντας τη στήριξη που λαμβάνει από την ΕΕ (με τη χρήση του λογότυπου σε περίοπτη θέση). Η περιγραφή θα πρέπει να περιλαμβάνει τους βασικούς στόχους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- γ) Τοποθέτηση ανθεκτικής πλάκας ή πινακίδας (η οποία να περιλαμβάνει το λογότυπο χρηματοδότησης της ΕΕ) αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση έργου που περιλαμβάνει φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, όσον αφορά τα μέτρα ή και τις δράσεις του ΣΑΑ των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τις **€500.000**.
- δ) Τοποθέτηση αφίσας ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμης ηλεκτρονικής εικόνας σε τοποθεσία που είναι εύκολα ορατή στο κοινό για τα μέτρα ή και τις δράσεις που δεν εμπίπτουν στην πιο πάνω κατηγορία τοποθέτησης πλάκας/πινακίδας. Η αφίσα θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το έργο και να επισημαίνει τη στήριξη από την ΕΕ (με τη χρήση του λογότυπου της χρηματοδότησης της ΕΕ). Το εν λόγω μέτρο προτείνεται όπως τηρείται, όπου αυτό είναι εφικτό και από αποδέκτες που είναι φυσικά πρόσωπα.
- ε) Το λογότυπο θα πρέπει να χρησιμοποιείται σε όλες τις δράσεις πληροφόρησης (π.χ. οδηγούς, ανακοινώσεις τύπου, προσκλήσεις, έγγραφα προσφοράς, παρουσιάσεις, πληροφοριακό υλικό, διαφημίσεις, ιστοσελίδες, ΜΚΔ κ.λ.π.).
- στ) Τέλος, σημειώνεται ότι στοιχεία των αποδεκτών ενίσχυσης από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του ύψους των σωρευτικών καταβληθέντων σε αυτούς πόρους από τον ΜΑΑ, δύναται να δημοσιοποιούνται από τις αρμόδιες Αρχές στα πλαίσια συμμόρφωσης των κρατών

μελών με τις περί διαφάνειας υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

14.2 Τήρηση Αρχείου και Αποδοχή Ελέγχων

- α) Σύμφωνα με τον Κανονισμό του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ, οι αποδέκτες της ενίσχυσης τηρούν αρχεία, δικαιολογητικά και άλλα έγγραφα, σε σχέση με τη χρηματοδότηση που λαμβάνουν από το παρόν Σχέδιο, περιλαμβανομένων αρχείων και εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή, για περίοδο πέντε (5) ετών, από την καταβολή της τελευταίας πληρωμής / εξόφληση χορηγίας από το Υφυπουργείο Τουρισμού. Η περίοδος αυτή περιορίζεται σε τρία (3) έτη όταν η συνολική χορηγία αφορά ποσό μικρότερο ή ίσο των €60.000.
- β) Σύμφωνα με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο περιβάλλον, οι Δικαιούχοι υποχρεούνται να διατηρούν συγκεκριμένα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένου:
- i. Αντίγραφο δελτίου παραλαβής των μεταφορέων / μονάδων επεξεργασίας Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ) ή/και Αποβλήτων Ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΗΕΕ) ή/ και Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών (Μπαταρίες) ή/ και λοιπών επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων, οι οποίοι είναι αδειοδοτημένοι διαχειριστές (όπου εφαρμόζεται).
 - ii. Βεβαίωση του Παραρτήματος 9Α, υπογεγραμμένη από τον Προμηθευτή του επαγγελματικού εξοπλισμού (όπου εφαρμόζεται - στην περίπτωση αντικατάστασης παλαιού/ ενεργοβόρου εξοπλισμού).
 - iii. Βεβαίωση του Παραρτήματος 9Β, υπογεγραμμένη από τον Προμηθευτή/ Εγκαταστάτη κλιματιστικών (όπου εφαρμόζεται - στην περίπτωση αντικατάστασης παλιών/ ενεργοβόρων κλιματιστικών).
 - iv. Αντίγραφο τιμολογίων αγοράς ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, εξοπλισμού της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), συσκευής ή εξοπλισμού που καταναλώνει νερό, λέβητα βιομάζας στο όνομα του δικαιούχου, όπου να δηλώνεται το μοντέλο του εξοπλισμού και σχετικό αντίγραφο ετικέτας της ενεργειακής σήμανσης του εξοπλισμού (όπου εφαρμόζεται).
 - v. Αντίγραφο πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης κτηρίου (όπου εφαρμόζεται).
 - vi. Χάρτες όπου να παρουσιάζεται η ακριβής τοποθεσία της επένδυσης σε σχέση με ευάλωτες σε πλημμύρες περιοχές, οικολογικά ευαίσθητες περιοχές και προστατευόμενες περιοχές (δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, τόποι «Παγκόσμιας Κληρονομιάς» της UNESCO, βασικές περιοχές βιοποικιλότητας και Προστατευόμενες Περιοχές, όπως προβλέπονται στον Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο (Ν. 90/1972), κρατικά δάση, και γεωργικές εκτάσεις υψηλής φυσικής αξίας (ΥΦΑ).

- γ) Πρόσθετα, οι αποδέκτες της ενίσχυσης θα πρέπει να επιτρέπουν επιτόπιες επαληθεύσεις από τον Φορέα Υλοποίησης (Υφυπουργείο Τουρισμού) ή/ και από άλλες αρμόδιες ελεγκτικές αρχές της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τις υποβαλλόμενες στο Σχέδιο δαπάνες, ώστε να διαπιστώνεται κατά πόσο αυτές συνάδουν με τις σχετικές πρόνοιες του Σχεδίου. Οι αποδέκτες υποχρεούνται να παρέχουν σε εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους και/ ή αρμόδιους Λειτουργούς του Φορέα Υλοποίησης ή/ και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών αρχών της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης όλες τις αναγκαίες εξηγήσεις, στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με τη χρήση της παρεχόμενης χορηγίας.
- δ) Τέλος, σημειώνεται ότι στοιχεία των αποδεκτών ενίσχυσης από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του ύψους των σωρευτικών καταβληθέντων σε αυτούς πόρους από τον ΜΑΑ, δύναται να δημοσιοποιούνται από τις αρμόδιες Αρχές στα πλαίσια συμμόρφωσης των κρατών μελών με τις περί διαφάνειας υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

14.3 Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων και Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης (ΠΣΠ)

- α) Στην περίπτωση νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, οι αποδέκτες της ενίσχυσης πρέπει να έχουν καταχωρήσει στο Μητρώο του αρμόδιου Εφόρου τα επικαιροποιημένα στοιχεία των πραγματικών τους δικαιούχων όπως αυτοί ορίζονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 και στον «Περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο του 2007 (188(I)/2007).»
- β) Στην περίπτωση των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΑΤΑ) που βάση νομοθεσίας λειτουργούν ως Αναθέτουσα Αρχή, οι σχετικές υποχρεώσεις, όπως αυτές εξειδικεύονται σε σχετικές οδηγίες της Συντονιστικής Αρχής, αφορούν και τους ανάδοχους/υπεργολάβους που αναλαμβάνουν την υλοποίηση της επένδυσης.

Επιπρόσθετα, οι ΑΤΑ που είναι αποδέκτες της ενίσχυσης οφείλουν να καταχωρούν στο ΠΣΠ του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ), στοιχεία για τις δημόσιες συμβάσεις που υπογράφουν με αναδόχους, στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου. Τα στοιχεία αυτά θα χρησιμοποιούνται για σκοπούς εκ των υστέρων (ex post) ελέγχων που διενεργούνται από τον Εθνικό Συντονιστικό Φορέα Ελέγχων και Επαληθεύσεων του ΣΑΑ. Ευθύνη για την ορθή και πλήρη καταχώρηση έχουν, στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου, οι Αναθέτουσες Αρχές.

Η σχετική Εγκύκλιος της Συντονιστικής Αρχής είναι διαθέσιμη στη σελίδα του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Κύπρου⁹.

⁹ <http://www.cyprus-tomorrow.gov.cy/cypridency/kyprostoavrio.nsf/All/2452E45691D999FBC2258893003E9ACC?OpenDocument>

14.4 Διατήρηση της Επένδυσης

Διατήρηση για τουλάχιστον πέντε (5) έτη από την τελική πληρωμή στο Δικαιούχο. Αυτό δεν εμποδίζει την αντικατάσταση εξοπλισμού που κατέστη παρωχημένος ή υπέστη βλάβες κατά την περίοδο αυτή εφόσον η οικονομική δραστηριότητα διατηρείται στην περιοχή κατά την ελάχιστη απαιτούμενη περίοδο.

14.5 Τήρηση των Χρονοδιαγραμμάτων

Η εκτέλεση και ολοκλήρωση του έργου γίνεται σύμφωνα με την έγκριση και εντός του τεθέντος χρονοδιαγράμματος και προθεσμίας όπως ορίζονται στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης, η οποία δεν ξεπερνά την 30^η Ιουνίου 2025. Σε περίπτωση που η εγκεκριμένη Επένδυση δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός του χρονοδιαγράμματος που καθορίστηκε, είναι δυνατόν να δοθεί **μία (1) και μόνο δίμηνη παράταση**, αφού πρώτα ο Δικαιούχος υποβάλει σχετικό και επαρκώς τεκμηριωμένο αίτημα. Το αίτημα θα εξεταστεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Υφυπουργείου η οποία και θα αποφασίσει σχετικά.

Η εν λόγω χρονική παράταση δε θα ξεπερνά τους δυο (2) μήνες από την ημερομηνία του χρονοδιαγράμματος που έχει καθοριστεί στη ΣΔΧ και εν πάση περιπτώσει, δεν θα ξεπερνά την 31^η Αυγούστου 2025.

Σε περίπτωση μη υλοποίησης της επένδυσης (φυσικού και οικονομικού αντικειμένου) μέσα στην προθεσμία που αναφέρεται στη ΣΔΧ ή εντός τυχόν εγκριθείσας παράτασης, σε βαθμό που το έργο να μην είναι σε παραγωγική λειτουργία και να μην συμβάλει στην επίτευξη των στόχων / δεσμεύσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τότε ακολουθούνται οι διαδικασίες απένταξης από το Σχέδιο και επιστροφής του ποσού τυχόν καταβληθείσας χορηγίας προσαυξημένο με τόκο¹⁰.

14.6 Τήρηση της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο περιβάλλον

Υποχρέωση τήρησης όλων των περιβαλλοντικών νομοθεσιών και της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο περιβάλλον, κατά την εκτέλεση του έργου, σύμφωνα με τις ρήτρες και προϋποθέσεις που παρατίθενται στο Παράρτημα 9 και λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων στην ενότητα 14.2 πιο πάνω.

¹⁰ Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με των περί Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερημερίας Νόμων του 2006 και 2012, και όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται από τα σχετικά διατάγματα του Υπουργείου Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας

15. Αποκλεισμοί και Κυρώσεις

Η αίτηση δύναται να απορριφθεί σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, αν διαπιστωθεί ότι ο Αιτητής είναι ένοχος ψευδών δηλώσεων και παραστατικών για την παροχή πληροφοριών ή παραλείψεως υποβολής των πληροφοριών και των στοιχείων που απαιτούνται κατά την υποβολή της αίτησής.

Εάν διαπιστωθεί η υποβολή ψευδούς δήλωσης ή στοιχείων και πληροφοριών πριν ή / και μετά την παραχώρηση χορηγίας, η αίτηση της συγκεκριμένης επιχείρησης απορρίπτεται και απαιτείται η επιστροφή τυχόν καταβληθείσας χορηγίας προσαυξημένης με τόκο¹¹.

Σε περίπτωση που ο Αιτητής δεν ολοκληρώσει το Έργο, θα πρέπει να επιστρέψει τυχόν καταβληθείσα χορηγία προσαυξημένης με τόκο¹². Σε διαφορετική περίπτωση, το Υφυπουργείο Τουρισμού θα λάβει τα δέοντα δικαστικά μέτρα εναντίον του.

Επίσης, δυνατόν να λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα εναντίον της επιχείρησης, όπως ο αποκλεισμός της από όλα τα Σχέδια Επιχορηγήσεων ή / και η λήψη νομικών μέτρων εναντίον της.

Σημειώνεται ότι θα γίνεται δημοσιονομική διόρθωση και αναλογική ανάκτηση του ποσού που έχει καταβληθεί αχρεωστήτως προσαυξημένου με τόκο¹³, αν σε περίοδο πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της τελικής πληρωμής της χορηγίας, η χρηματοδοτούμενη επένδυση υπόκειται σε οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- α) παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος,
- β) αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα,
- γ) ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

16. Ερμηνεία και Τροποποιήσεις του Σχεδίου

Ο Γενικός Διευθυντής του Υφυπουργείου Τουρισμού, ή εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπός του, ερμηνεύει, συμπληρώνει και τροποποιεί όπου απαιτείται τους όρους και πρόνοιες του Σχεδίου εξασφαλίζοντας όπου απαιτείται ανάλογα και την έγκριση της Συντονιστικής Αρχής και του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ή/και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Εκδίδει προς το σκοπό αυτό συμπληρωματικά έγγραφα του Σχεδίου τα οποία δημοσιεύει στην ιστοσελίδα www.tourism.gov.cy

¹¹ βλ. προηγούμενη υποσημείωση

¹² βλ. προηγούμενη υποσημείωση

¹³ βλ. προηγούμενη υποσημείωση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – Περιοχές Εφαρμογής
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – Έντυπο Αίτησης
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 – Ανάλυση Δαπάνης Έργου
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 – Βεβαίωση Παραχώρησης Χρήσης Ακινήτου
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5Α – Υπεύθυνη Δήλωση Ενιαίας Επιχείρησης
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5Β – Υπεύθυνη Δήλωση Μεγέθους Επιχείρησης
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6 – Εξουσιοδότηση για Πληρωμές από το FIMAS
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7 – Υπεύθυνη Δήλωση Δέσμευσης Διατήρησης της Επένδυσης
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8 – Τεκμηρίωση της δυνατότητας κάλυψης της Ίδιας Συμμετοχής
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9 – Υποχρεώσεις Αρχής «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης» στο Περιβάλλον
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9Α – Βεβαίωση Επαγγελματικού Εξοπλισμού
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9Β – Βεβαίωση Κλιματιστικού
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10 – Κριτήρια Ένταξης σε «Heartland of Legends» και «Colourful Villages»
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11 – Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 12 – Καταβολή Χορηγίας σε Ειδικό Λογαριασμό Δικαιούχου
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 13 – Δήλωση Πραγματικών Δικαιούχων
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14Α – Αίτημα Προκαταβολής Χορηγίας
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14Β – Αίτημα Καταβολής Ενδιάμεσης Δόσης Χορηγίας
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14Γ – Αίτημα Καταβολής Τελικής Δόσης Χορηγίας
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 15 – Παραδείγματα Αποκλίσεων